

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ
№ 1

СЪГЛАСУВАН НА ПОДПИС

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

24 януари 2020 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС:

Марияна Николова, заместник министър-председател по икономическата и демографската политика и председател на НСТС

ЧЛЕНОВЕ НА НСТС:

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО:

Деница Сачева, министър на труда и социалната политика

ЗА СИНДИКАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ:

Пламен Димитров, президент на КНСБ

Чавдар Христов, вицепрезидент на КНСБ

Димитър Манолов, президент на КТ „Подкрепа“

Иоанис Партениотис, вицепрезидент на КТ „Подкрепа“

ЗА РАБОТОДАТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ:

Васил Велев, председател на УС на АИКБ

Кънчо Стойчев, зам.-председател на УС на АИКБ

Радосвет Радев, председател на УС на БСК

Димитър Бранков, зам.-председател на БСК

Цветан Симеонов, председател на БТПП

Васил Тодоров, главен секретар на БТПП

Кирил Домусчиев, председател на КРИБ
Румяна Георгиева, парламентарен секретар на КРИБ
Гълъбин Гълъбов, председател на УС на ССИ
Виолина Накова, изпълнителен заместник-председател на ССИ

**ПРИСЪСТВАЛИ ЧЛЕНОВЕ НА ЗАСЕДАНИЕТО НА НАЦИОНАЛНИЯ
СЪВЕТ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА:**

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО:

Лазар Лазаров, председател на НСНЗ, МТСП
Елка Димитрова, МТСП
Камелия Колева, МОН
Мира Чиприянова, МИ
Веселка Добрева, МРРБ
Марияна Павлова, НАПОО
Драгомир Николов, АЗ
Георги Милчин, ИА ГИТ
Румяна Петрова, АСП

ЗА СИНДИКАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ:

Диана Найденова, КНСБ
Атанаска Тодорова, КНСБ
Любка Георгиева, КТ „Подкрепа“
Мария Петрова, КТ „Подкрепа“
Паунита Петрова, КТ „Подкрепа“

ЗА РАБОТОДАТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ:

Петя Запрянова, АИКБ
Жасмина Саръиванова, БСК
Маргарита Дамянова, БТПП
Здравка Георгиева, БТПП
Мария Петрова, ССИ

СЕКРЕТАР НА НСТС:

Васка Шушнева

На основание чл. 9, ал. 1, изречение второ от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристранно сътрудничество и на основание Протокола от заседанието на Националния съвет за насърчаване на заетостта, проведено на 22 януари 2020 г., Националният съвет за тристранно сътрудничество взема следното

РЕШЕНИЕ:

Подкрепя единодушно проект на Национален план за действие по заетостта през 2020 г., внесен от министъра на труда и социалната политика.

Приложения:

1. Искане от министъра на труда и социалната политика за приемане в оперативен порядък от НСТС на проект на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.
2. Проект на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.
3. Проект на РМС за приемане на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.
4. Доклад до МС относно проекта на РМС за приемане на Националния план за действие по заетостта през 2020 г.
5. Доклад от председателя на НСНЗ.
6. Протокол от заседанието на НСНЗ, проведено на 22.01.2020 г.

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО:

ЗА БСК:

ЗА КНСБ:

ЗА БТПП:

ЗА КТ „ПОДКРЕПА“:

ЗА КРИБ:

ЗА АИКБ:

ЗА ССИ:

24. 01. 2020 04.10-11 20

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изм. №: 03-78
23. 01. 2020

ДО

Г-ЖА МАРИЯНА НИКОЛОВА,
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Копие: Г-ЖА ВАСКА ШУШНЕВА СЕКРЕТАР
НА НСТС

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИКОЛОВА,

На основание чл. 9, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристранно сътрудничество, внасям проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Национален план за действие по заетостта през 2020 г. Проектът е обсъден и одобрен единодушно на заседание на Националния съвет за насърчаване на заетостта, проведено на 22.01.2020 г.

Моля, съгласно чл. 9, ал. 1, изречение 2 от Правилника за организацията и дейността на НСТС, проекта на РМС да бъде приет в оперативен порядък.

- ПРИЛОЖЕНИЯ:**
1. Доклад от председателя на НСНЗ;
  2. Протокол от заседанието на НСНЗ от 22.01.2020 г.;
  3. Проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.;
  4. Проект на Доклад от министъра на труда и социалната политика във връзка с Проекта на РМС;
  5. Проект на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.;

ВАРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

X

ДЕНИЦА САЧЕВА

Министър на труда и социалната политика

Signed by: Denitsa Evgenieva Sacheva-Atanasova

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Проект !

РЕШЕНИЕ №

от

2020 година

За приемане на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.

На основание чл.4, ал.2 от Закона за насърчаване на заетостта

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Приема Национален план за действие по заетостта през 2020 г.
2. Оперативните цели и мерки в плана по т.1, финансирани със средства от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, да се изпълняват съгласно заложените дейности и задачи и съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на оперативната програма критерии за избор на операции.
3. Средствата за Проект „Красива България” за 2020 г., да се изразходват по ред и по видове разходи, определени от Управителния съвет на проект „Красива България”.
4. Възлага на министъра на труда и социалната политика цялостната организация и контрола по изпълнението на плана по т.1.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО БОРИСОВ

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:**

ВЕСЕЛИН ДАКОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МТСП:

ЕВГЕНИ ГОГУШЕВ

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ПООП:

МОМЧИЛ МАСЛАРОВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Проект !

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от

ДЕНИЦА САЧЕВА - МИНИСТЪР НА
ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ОТНОСНО: Проект на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане от Министерския съвет проект на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.

В условията на благоприятна стопанска конюнктура ясно се открояват структурните несъответствия на пазара на труда, част от които са свързани с човешкия капитал. Основно предизвикателство на пазара на труда са различията в търсенето и предлагането на работна сила с определена квалификация и умения. В тази връзка държавата прилага действен инструмент за ограничаване на несъответствията, какъвто е ежегодно приеманият от правителството Национален план за действие по заетостта (НПДЗ).

През 2020 г. неговото мото е „За повишаване активността и качеството на човешкия капитал“, тъй като целта е да се развива човешкия капитал, за да отговори на потребностите на икономиката и да е в състояние за бърза адаптация при настъпване на промени в търсенето на работна сила, породени както от новите технологии, така и при структурни промени.

Планът ще продължи да допринася за реализиране на целите и поетите ангажименти на страната в изпълнение на Стратегията на ЕС „Европа 2020“ и мерките, включени в актуализацията на Националната програма за реформи през 2019 г., Конвергентната програма на Република България 2018 – 2021г., Програмата на правителството до 2021 г., задачите на Актуализираната стратегия по заетостта 2013 – 2020 г., Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2014 – 2020 г., Националната стратегия за учене през целия живот 2014 – 2020 г., Националната стратегия за хората с увреждания 2016 – 2020 г., Националната програма за развитие: България 2020 и др.

Планът е разработен от работна група с участието на експерти от отговорните институции, социалните партньори, неправителствения сектор и включва одобрената от Националния съвет за насърчаване на заетостта „Рамка с основните приоритети и направления за действие по заетостта през 2020 г.“ **Визията** на Националния план за действие по заетостта през 2020 г. е определена като: „Подкрепа за растежа на икономиката чрез създаване на условия за осигуряване на търсената по количество и качество от работодателите работна сила, вкл. чрез активиране и повишаване пригодността за заетост на неравнопоставените групи на пазара на труда, приоритетно от най-слабо развитите райони“.

В тази връзка в активната политика през 2020 г. продължава от предходната година водещата роля на услугите за търсещите работа и за неактивните лица, както и обучението на работната сила.

Основните **цели и приоритети** на националната политика по заетостта през 2020 г. при прогнозирания икономически ръст за 2020 г. в прогнозата, заложена в Закона за държавния бюджет на Р България за 2020 г., или по-висок ръст, стабилна вътрешна среда и ръст на вътрешното търсене включват:

1. Подкрепа за икономиката чрез осигуряване на един от основните фактори за устойчив ръст – качествена и по-производителна работна сила според потребностите на работодателите. Намаляване на неравновесията между предлагането и търсенето на работна сила и подкрепа за създаване на качествени работни места в реалната икономика за постигане на растеж, благоприятен за заетостта. Подобряване на бизнес средата и запазване на заетостта в основните сектори на икономиката, намаляване на нерегламентираната заетост и недекларираните плащания. Повишаване качеството на работната сила в малките и средните предприятия. Намаляване на различията в заетостта между регионите.

2. Увеличаване на участието на пазара на труда и намаляване на броя на неактивните лица в трудоспособна възраст чрез активиране и обучение за придобиване на търсени от работодателите знания, умения и компетентности.

3. По-успешно включване и усвояване на умения от безработните от най-неравнопоставените групи, по-бързо устройване на работа и постигане на устойчива заетост. Постигане на целите на Европейската гаранция за младежта за по-ускорено намаляване безработицата сред младежите, особено от групата на неактивните (NEETs). Намаляване на броя на продължително безработните и в изпълнение на Препоръката на Съвета относно тази целева група.

4. Постигане на по-голяма ефикасност и качество на услугите по заетостта, прилагане на нови услуги, включително чрез системно сътрудничество с бизнеса, по-тясно взаимодействие с частните трудови посредници и предприятията за осигуряване на временна работа. Бързи преходи от заетост в заетост за търсещите работа лица с висока квалификация и възможности за кариерно развитие. Постигане на дълготраен ефект при приобщаването към пазара на труда на най-уязвимите групи чрез оказване на интегрирани услуги от териториалните поделения на Агенцията по заетостта и Агенцията за социално подпомагане. Повишаване на ефекта от програмите, проектите и мерките на активната политика на пазара на труда във връзка с препоръките от проведените нетни оценки и подобряване на финансовата ефикасност на изразходваните средства.

5. Развитие на междуинституционалното взаимодействие и социалното партньорство.

При внезапно влошаване на икономическата ситуация и по-нисък ръст на БВП от планирания, вследствие на непредвидени обстоятелства от външен характер, природни бедствия, финансови дисбаланси и др. подобни, се добавя и приоритет:

6. Намаляване на безработицата чрез информация за свободните работни места в цялата страна, осигуряване на обучения, насърчаване на вътрешната мобилност, включване във временна заетост на определен брой безработни в региони с влошена икономическа среда, осигуряване на обучения и посреднически услуги за бърз преход към нова заетост за

освободения персонал от предприятия в затруднено положение и/или прекратили дейността си.

През 2020 г. приоритетни **целеви групи** на активната политика на пазара на труда ще бъдат младежите, които нито се обучават, нито са заети (NEETs); продължително безработните лица и безработните без професионална квалификация. Ще се работи със следните целеви групи в неравностойно положение на пазара на труда:

1. Продължително безработни лица
  - без квалификация и с ниско образование в т.ч. от ромски произход;
  - безработни на социално подпомагане.
2. Безработни младежи до 29 г.
  - безработни до 25г.;
  - младежи, които нито се обучават, нито са заети (NEETs);
  - младежи, рано отпаднали от системата на образованието.
3. Безработни без или с нетърсена на пазара на труда професионална квалификация, независимо от възрастовата група
  - безработни лица без квалификация от области с равнище на безработица над средното за страната;
  - безработни с недостиг на ключови компетентности;
  - безработни с ниско общо образование (вкл. от ромски произход);
  - безработни на социално подпомагане.
4. Безработни над 50-годишна възраст
  - без квалификация и с ниско общо образование;
  - в предпенсионна възраст;
  - с нетърсена от работодателите квалификация.
5. Безработни лица с трайни увреждания
  - безработни лица с квалификация, но с потребности от активиране;
  - безработни лица без квалификация.
6. Неактивни лица, желаещи да работят в т.ч. обезкуражени лица.
  - от области с равнище на безработица над средното за страната;
  - без квалификация и с ниско общо образование;
  - с период на неактивност повече от две години

Към всяка група ще се подхожда диференцирано с оглед на подгрупите в нея. Лицата от тези групи ще бъдат включвани в обучения, програми, проекти и мерки от НПДЗ 2020 г., след разработване на индивидуални планове, в които действията ще се определят според профила на лицето и неговите шансове за устройване на работа.

Приоритетни целеви групи според препоръките на Съвета на ЕС от 2019 г. са: нискоквалифицираните работници, младите хора, ромите и хората с увреждания, които продължават да се сблъскват с трудности при намирането на работа.

Националният план за действие по заетостта през 2020 г. ще включва **действия** в следните основни направления:

- Подкрепа за насърчаване на икономически растеж благоприятен за заетостта, подобряване на бизнес средата, развитие на основни сектори на икономиката с благоприятно въздействие върху заетостта: в т.ч. промишленост и околна среда; енергетика; селско стопанство; строителство; транспорт; туризъм; информационни и комуникационни технологии; здравеопазване; търговия в т.ч. подкрепа на заетостта в малките и средните предприятия.
- Подготовка за бъдещите промени в труда под въздействие на новите технологии.
- Подобряване на социалния диалог чрез включване на социалните партньори във формирането и изпълнението на политиките по заетостта.
- Развитие на регионите.
- Подобряване на функционирането на пазара на труда:

- Осигуряване на работна сила с квалификация и умения, съобразно търсенето на бизнеса и с оглед на бъдещите потребности;
- Осигуряване на заетост за неравнопоставените групи на пазара на труда в програми, проекти и мерки от Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. (ОП РЧР); изпълнение на Гаранцията за младежта; Подобряване на услугите за активиране на безработните, консултиране и професионално ориентиране към търсени на пазара на труда професии и специалности за бързо устройване на нова работа и намаляване на продължителността на безработицата; активиране на неактивни в т.ч. обезкуражени лица; насърчаване на вътрешната мобилност;
- Ограничаване на нерегламентираната заетост и недеклаираните плащания на работещите;
- Политика по доходите и пасивна политика на пазара на труда;
- Осигуряване на социална сигурност и социално включване;
- Свободно движение на работници в рамките на ЕС и заетост на лица от трети страни.
- Подобряване на управлението на политиките по заетостта: Агенция по заетостта, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, други институции.

При определяне на действията и работата по направления за 2020 г. са взети предвид и резултатите от проведената оценка през 2019 г. на брутния ефект, нетния ефект, ефекта на мъртвото тегло, на изместването и заместването на програмите и мерките за заетост, финансирани със средства от държавния бюджет.

В резултат от реализирането на всички заложи действия, програми, проекти и мерки в Националния план за действие по заетостта през 2020 г. и при благоприятно развитие на стопанската конюнктура **се очаква:**

- Коефициент на заетост за групата (15 - 64 г.) – 70%;
- Коефициент на заетост за групата (20 - 64 г.) – 75%;
- Коефициент на заетост сред по-възрастните лица (55-64 г.) – 63%;
- Коефициент на безработица (по данни от НРС) – 4.1%;
- Коефициент на безработица за групата (15 - 29 г.) – 6,8%;
- Осигуряване на заетост със средства от държавния бюджет на 12 918 безработни и обучение на 11 824 безработни.

Ефективното изпълнение на политиката на пазара на труда през 2020 г., чрез включените в Националния план за действие по заетостта инициативи, политики, програми, мерки и схеми, ще допринесе за запазване на съществуващите и създаване на нови работни места и повишаване качеството на работната сила.

Финансирането на плана се осъществява със средства за активна политика на пазара на труда от държавния бюджет за 2020 г. в размер на 73 млн. лв., както и със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Във връзка с увеличаването на минималната работна заплата от 01.01.2020 г. се увеличава размерът на субсидираното трудово възнаграждение на включените в програми безработни лица – 610 лв. при пълен работен ден.

Планираният брой на субсидираните работни места ще намалее с около 22.0 % (3 649 работни места по-малко в сравнение с 2019 г.), а планираният брой на лицата включени в обучение ще нарасне с 3% (обучени повече 341 лица в сравнение с 2019 г.). Предвидени са средства за обучение по ключови компетентности на 1 200 заети лица в средни, малки и микро предприятия.

През 2020 г. се увеличава субсидирането на средствата за трудово възнаграждение – от 450 лв. на 500 лв. ежемесечно за едно лице по мерки от ЗНЗ, като при наемане на безработни с висше образование ще се субсидират 550 лв., както и дължимите осигуровки. Останалата част от трудовото възнаграждение ще се осигурява от работодателя.

Увеличава се трудовото възнаграждение на младежите включени в програмата „Старт на кариерата“ (от 650 лв. на 700 лв.), на младежките медиатори към общините (от 680 лв. на 730 лв.); на психолозите и мениджърите на случай (от 700 лв. на 750 лв.); на ромските медиатори със средно образование (от 600 лв. на 650 лв.); на ромските медиатори с висше образование (от 650 лв. на 700 лв.) по програмата „Активиране на неактивни лица“.

Увеличават се средствата за стипендии (от 8 на 10 лв./ден), както и средствата за дуално обучение по чл. 46а от Закона за насърчаване на заетостта (от 300 на 350 лв.).

Размерите на средствата за обучение на безработни лица – за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация и за обучение за придобиване на ключови компетентности се запазват непроменени, но средствата за придобиване на квалификация по част от професия и на първа, втора и трета степен на професионална квалификация по професии от следните професионални направления се умножават с посочения коефициент:

- Коефициент 1.10 по професионални направления в областите на образование „Услуги за личността“ (с изключение на професиите „Камериер“ и „Портиер-пиколо“) и „Обществена сигурност и безопасност“ от СППОО;
- Коефициент 1.20 по професионални направления в областите на образование „Физически науки“, „Информатика“ (с изключение на професия „Оператор на компютър“), „Техника“, „Здравеопазване“ (с изключение на професиите „Здравен асистент“ и „Болногледач“), „Опазване на околната среда“, „Производство и преработка“, „Архитектура и строителство“ от СППОО;
- Коефициент 1.30 по професионални направления в областите на образование „Транспорт“ (с изключение на професиите „Куриер“ и „Спедитор-логистик“), „Селско, горско, рибно стопанство“ (с изключение на професия „Работник в озеленяването“) и „Ветеринарна медицина“ от СППОО.

Не на последно място, увеличават се и средствата за започване на самостоятелна стопанска дейност от безработни лица, регистрирали микро предприятие по Закона за малките и средните предприятия. Увеличението е с 1 500 лв. и новият размер на средствата е 4 000 лв., съгласно одобрения бизнес проект, и цели насърчаване на предприемачеството сред безработните лица.

Благоприятен ефект върху качеството на работната сила ще окаже реализирането на **проекти за обучение и заетост на социалните партньори**. През 2020 г. ще се реализират проекти на АИКБ, БСК, БТПП, КНСБ, КТ „Подкрепа“, КРИБ и ССИ. 6 857 безработни лица ще се включат в професионално обучение, като голяма част от тях ще бъдат включени и в обучение за придобиване на ключови компетентности (обществени и граждански компетентности, инициативност и предприемачество, умения за учене, дигитална компетентност, математическа компетентност). 2 910 безработни ще започнат работа на субсидирани или несубсидирани работни места. Обученията са по широк кръг професии: строители, готвачи, продавачи, офис сътрудници, оператори на компютър, шивачи, социални асистенти, заварчици, леяри, касиери, екскурзоводи и др.

ДП БГЦПО по двугодишен план за обучение през 2020 г. ще включи в обучение 2 822 безработни лица от различни групи в неравностойно положение на пазара на труда.

За **регионални програми** на областите в страната са определени около 4.8 млн. лв., с помощта на които общо 1000 безработни ще бъдат наети в изпълнение на дейности, от които има потребност, съобразно спецификата на региона.

За **проект „Красива България“** през 2020 г. са осигурени 4 млн. лв. от бюджета за активна политика на пазара на труда. Средствата ще се изразходват по ред и видове разходи, определени от Управителния съвет на проект „Красива България“. Проектът ще осигури общо заетост на 230 лица и обучение на 120 лица.

През 2020 г., стартира изпълнението на Национална програма „Предоставяне на грижи в домашна среда“. По програмата се осигурява заетост на 2 400 безработни лица,

като домашни помощници за предоставяне на персонална грижа в домашна среда на хора с висока степен на трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане с определена чужда помощ, както и хора над 65 г. възраст в невъзможност за самообслужване. Дейностите по програмата включват доставяне и/или приготвяне на храна, помощ при хранене; пазаруване; помощ за поддържане на лична хигиена, поддържане на хигиената в дома, както и други грижи в домашна среда, съобразно индивидуалните потребности на лицето. Финансирането е в размер над 16.5 млн. лв., осигурени от държавния бюджет за активна политика на пазара на труда. Програмата ще се реализира на територията на цялата страната, а работодатели са Общинските администрации.

През 2020 г. ще продължи изпълнението на схеми и проекти за обучение и заетост по **ОП РЧР** за безработни лица от най-уязвимите групи на пазара на труда – младежи до 29г, продължително безработни, безработни лица над 54 г., безработни лица с трайни увреждания, неактивни и обезкуражени лица, както и за заети лица и др.

Изпълнението на схема „Работа“ продължава през 2020 г., като ще подпомогне намаляването на регионалните диспропорции на пазара на труда и повишаване на уменията и заетостта на безработни и неактивни лица от районите с високо равнище на безработица.

Продължава изпълнението на схема „Обучения и заетост на младите хора“ (с бюджет 3 млн. лв. за 2020 г.) и схема „Обучения и заетост“ (с бюджет 69 млн. лв. за 2020 г.), по които безработни и неактивни лица, вкл. младежи, както и лица с установена степен на намалена работоспособност получават нов шанс за работа и нови или усъвършенствани професионални знания и умения, търсени от работодателите.

За схема „Умения“, насочена към повишаване квалификацията на работната сила, посредством специфични за конкретното място обучения, както и обучения за придобиване на професионална квалификация и ключови компетентности, е предвиден индикативен бюджет от 6.6 млн. лв. през 2020 г. за обучения, както на заети, така и на безработни и неактивни лица, които впоследствие ще бъдат наети от работодатели.

Оперативните цели и мерки в плана, финансирани със средства от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., ще се изпълняват съгласно заложените дейности и задачи и съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на оперативната програма критерии за избор на операции.

Проектът на НПДЗ през 2020 г. е одобрен от Националния съвет за насърчаване на заетостта на заседание, проведено на .....2020 г. и е съгласуван с НСТС.

Проектът на НПДЗ през 2020 г. е съгласуван от Работна група №13.

Проектът на НПДЗ през 2020 г. е съгласуван с министерствата в съответствие с разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (писмо изх. № .....). Направените бележки и предложения са отразени, съгласно приложената справка.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с гореизложеното и на основание чл.8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме решение за приемане на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.

МИНИСТЪР:

ДЕНИЦА САЧЕВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. №: .....

.....

ДО

Г-ЖА МАРИЯНА НИКОЛОВА,
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Копие: **Г-ЖА ВАСКА ШУШНЕВА СЕКРЕТАР**
НА НСТС

Д О К Л А Д

от

ЛАЗАР ЛАЗАРОВ – ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИКОЛОВА,

На 22.01.2020 г. се проведе заседание на Националния съвет за насърчаване на заетостта, на което беше обсъден проекта на Националния план за действие по заетостта през 2020 г.

Националният план за действие по заетостта се разработва всяка година и е инструмент за настройване на пазара на труда към функциониране в условията на ускоряващо се икономическо развитие. Планът е разработен от работна група с участието на експерти от отговорните институции, социалните партньори, неправителствения сектор и включва одобрената от Националния съвет за насърчаване на заетостта „Рамка с основните приоритети и направления за действие по заетостта през 2020 г.“

Визията на Националния план за действие по заетостта през 2020 г. е определена като: „Подкрепа за растежа на икономиката чрез създаване на условия за осигуряване на търсената по количество и качество от работодателите работна сила, вкл. чрез активиране и повишаване пригодността за заетост на неравнопоставените групи на пазара на труда, приоритетно от най-слабо развитите райони“.

В тази връзка в активната политика през 2020 г. продължава от предходната година водещата роля на услугите за търсещите работа и за неактивните лица, както и обучението на работната сила.

Основните цели и приоритети на националната политика по заетостта през 2020 г. при прогнозирания икономически ръст за 2020 г. в прогнозата, заложена в Закона за държавния бюджет на Р България за 2020 г., или по-висок ръст, стабилна вътрешна среда и ръст на вътрешното търсене включват: подкрепа за икономиката чрез осигуряване на един от основните фактори за устойчив ръст – качествена и производителна работна сила според потребностите на работодателите; увеличаване на участието на пазара на труда и намаляване на броя на неактивните лица в трудоспособна възраст чрез активиране и обучение за придобиване на търсени от работодателите знания, умения и компетентности; по-успешно включване и усвояване на умения от безработните от най-неравнопоставените групи, по-бързо устройване на работа и постигане на устойчива заетост; постигане на по-голяма ефикасност и качество на услугите по заетостта, прилагане на нови услуги, включително чрез системно сътрудничество с бизнеса, по-тясно взаимодействие с частните трудови посредници и предприятията за осигуряване на временна работа; развитие на междунституционалното взаимодействие и социалното партньорство и намаляване на безработицата чрез информация за свободните работни места в цялата страна, осигуряване на обучения, насърчаване на вътрешната мобилност, включване във временна заетост на определен брой безработни в региони с влошена икономическа среда, осигуряване на обучения и посреднически услуги за бърз преход към нова заетост за освободения персонал от предприятия в затруднено положение и/или прекратили дейността си.

Приоритетни целеви групи на активната политика на пазара на труда през 2020 г. ще бъдат продължително безработните лица, безработните младежи до 29 г. младежи; безработни без или с нетърсена на пазара на труда професионална квалификация, независимо от възрастовата група безработните над 50-годишна възраст; безработни лица с трайни увреждания; неактивни лица, желаещи да работят, в т.ч. обезкуражени лица.

В резултат от реализирането на всички заложи действия, програми, проекти и мерки в Националния план за действие по заетостта през 2020 г. и при благоприятно развитие на стопанската конюнктура се очаква:

- Коефициент на заетост за групата (15 - 64 г.) – 70 %;
- Коефициент на заетост за групата (20 - 64 г.) – 75 %;
- Коефициент на заетост сред по-възрастните лица (55-64 г.) – 63 %;
- Коефициент на безработица (по данни от НРС) – 4.1 %;
- Коефициент на безработица за групата (15 - 29 г.) – 6,8 %;
- Осигуряване на заетост със средства от държавния бюджет на 12 918 безработни и обучение на 11 824 безработни.

Ефективното изпълнение на политиката на пазара на труда през 2020 г., чрез включените в Националния план за действие по заетостта инициативи, политики, програми, мерки и схеми, ще допринесе за запазване на съществуващите и създаване на нови работни места и повишаване качеството на работната сила.

Финансирането на плана се осъществява със средства за активна политика на пазара на труда от държавния бюджет за 2020 г. в размер на 73 млн. лева, както и със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Членовете на НСНЗ единодушно подкрепиха проекта на Националния план за действие по заетостта през 2020 г.

Решение на Националния съвет за насърчаване на заетостта:

НСНЗ подкрепя Националния план за действие по заетостта през 2020 г. и предлага проектът да бъде приет от Националния съвет за тристранно сътрудничество в оперативен порядък.

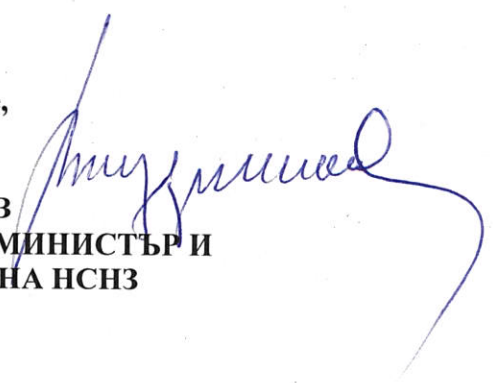
Във връзка с гореизложеното, съгласно чл. 9, ал. 1, изречение 2 от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристранно сътрудничество, предлагам проекта на Националния план за действие по заетостта през 2020 г. да бъде приет от Националния съвет за тристранно сътрудничество **в оперативен порядък.**

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Протокол от заседанието на Националния съвет за насърчаване на заетостта от 22.01.2020 г.

С уважение,

ЛАЗАР ЛАЗАРОВ
ЗАМЕСТИК – МИНИСТЪР И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСНЗ

ПРОТОКОЛ

от заседание на Националния съвет за насърчаване на заетостта,
проведено на 22.01.2020 г. (сряда) от 11:00 часа, зала 5, МТСП

Присъствали: г-н Лазар Лазаров – МТСП; г-жа Елка Димитрова – МТСП; г-жа Камелия Колева - МОН; г-жа Мира Чиприянова – МИ; г-жа Веселка Добрева – МРРБ; г-жа Марияна Павлова – НАПОО; г-н Драгомир Николов – АЗ; г-н Георги Милчин – ИА ГИТ; г-жа Румяна Петкова – АСП; г-жа Диана Найденова – КНСБ; г-жа Атанаска Тодорова – КНСБ; г-жа Любка Георгиева – КТ „Подкрепа“; г-жа Мария Петрова – КТ „Подкрепа“; г-жа Паунита Петрова - КТ „Подкрепа“; г-жа Петя Запрянова – АИКБ; г-жа Жасмина Саръиванова – БСК; г-жа Маргарита Дамянова – БТПП; г-жа Здравка Георгиева – БТПП; г-жа Мария Петрова - ССИ

Поканени: г-жа Стефка Лиманска – МТСП; г-жа Борислава Петрова – МТСП; г-жа Искра Петрова – МТСП, г-жа Деница Тенчева – МТСП, г-жа Мая Василева - АСП

Заседанието има необходимия кворум и се счита за редовно.

Заседанието се проведе при следния дневен ред, гласуван единодушно от членовете на Съвета:

1. Обсъждане на проект на Национален план за действие по заетостта през 2020 г.;
2. Обсъждане на Национална програма "Предоставяне на грижи в домашна среда";
3. Разни.

По първа и втора точка от дневния ред

Г-н Лазар Лазаров посочи, че проектът на Национален план за действие по заетостта през 2020 г. (НПДЗ) е предоставен на членовете на Националния съвет за насърчаване на заетостта (НСНЗ) в края на миналата година. Основните параметри и текстове в проекта са същите, като има единствено разлика, която е свързана с разпределението на средствата по НПДЗ. Проектът на НПДЗ отчита ситуацията в страната към момента и Постановлението на МС за изпълнение на държавния бюджет за 2020 г. Предвид ангажиментите на МТСП, има предложение за включване в НПДЗ на нова програма - Национална програма "Предоставяне на грижи в домашна среда", която е с ориентировъчен бюджет от 16.6 млн. лв. и ще обхване над 5 000 лица за оказване на подкрепа на лица, които имат затруднения в самообслужването. Г-н Лазаров подчерта, че намерението на МТСП е да гарантира средства за изплащане на поети ангажименти от 2019г., да гарантира изпълнението на проектите на организациите на социалните партньори, на регионалните програми и на програми с най-висока обществена значимост. Г-н Лазаров даде думата на г-жа Елка Димитрова да представи НПДЗ през 2020 г.

Г-жа Елка Димитрова посочи, че членовете на НСНЗ вече са одобрили Рамката с основните параметри на НПДЗ през 2020 г., и представи данни за 2019 г. По равнище на

безработица България е на 7-мо място в ЕС с 3,8%, като на първите места са Чехия и Германия, а на последно място - Гърция с 16,5%. През 2019 г. броят на регистрираните безработни лица намалява, като входящият поток е 311 000 лица, изходящият поток е 318 000 лица и средно за годината са регистрирани в бюрата по труда 185 000 безработни лица. Регистрираната безработица е 5,6%. Броят на заявените свободни работни места в икономиката расте, като най-много са заявените свободни работни места в преработващата промишленост и в хотелиерството и ресторантьорството. Налице е свиване на заявените свободните работни места в търговията и строителството и ръст в административните дейности, образованието и финансите. По отношение на целевите групи на НПДЗ също е налице намаление, като в края на 2019 г. има 100 000 регистрирани безработни лица без квалификация, 44 000 продължително безработни лица, 77 000 безработни лица над 50 г., 24 000 безработни младежи до 29 г. и 11 000 безработни лица с увреждания.

Предвид благоприятните тенденции на пазара на труда и готовността на бизнеса да наема работна сила, усилията на НПДЗ през 2020 г. ще са съсредоточени върху предоставянето на услуги, подкрепящи заетостта, професионално ориентиране, и най-вече предоставяне на обучения, на по-заден план остава субсидираната заетост. Поради това в настоящия проект на НПДЗ не е направено никакво намаление на средствата, заложиени за обучения спрямо предходния вариант на плана. На дневен ред излиза и т.нар. „Зелен пакт“ на ЕК. Няма промени в целевите групи и в очакваните резултати. Увеличен е броят на хората, които ще бъдат включени в обучения. Субсидираната заетост като цяло е с 3% по-малко спрямо 2019 г. По-голямо намаление има в броя на нововключените лица в субсидирана заетост, напр. субсидираната заетост по мерките е по-малко с 33,8%, ще се гарантира изпълнението на всички преходни договори. Новата Национална програма "Предоставяне на грижи в домашна среда" ще осигури заетост на 2 400 безработни лица на пълен работен ден, като те ще обгрижат най-малко 4 800 лица. Продължават да действат и останалите програми вкл. Националната програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания и Националната програма „Активиране на неактивни лица“. В момента се провежда на терен анкетно проучване за възможностите за повишаване на доходите и насърчаване на заетостта на продължително безработните и неактивните лица и до края на м. март 2020 г. ще се предостави доклад с резултатите, като се разчита да се получи информация за пречките пред наемането на тези лица и каква помощ може да им се предостави. Очакваните резултати през 2020 г. са: коефициент на заетост за лицата на възраст 15-64 г. – 70%, коефициент на заетост за лицата на възраст 20-64 г. – 75%, коефициент на заетост за лицата на възраст над 55 г. – 63%, средно равнище на безработица – 4,1%, равнище на безработица за младежите – 6,8%. Ще продължи изпълнението на Европейската гаранция за младежта, за която се очаква нов рестарт на европейско равнище, и на Препоръката за продължително безработните лица. Ще се изпълняват и дейности, свързани с инициативите за по-зелена Европа и социално приобщаване.

Г-н Лазар Лазаров напомни, че е взето решение за преустановяване на финансиране чрез Националния план на Национална програма „Асистенти на хората с увреждания“, тъй като всички нуждаещи се лица са включени като ползватели по Закона за личната помощ. В Закона за социалните услуги е описана процедурата за т. нар. „асистентска подкрепа“, но законът ще влезе в сила от средата на годината, което поражда необходимостта от нови временни инструменти, които да обслужват всички нуждаещи се групи. Добър пример е и едни от проектите на социалните партньори, по които се предвиждат дейности насочени към тази целева група.

Г-н Лазаров даде думата на членовете на Съвета по двете точки от дневния ред.

Г-жа Диана Найденова изрази подкрепата на КНСБ за приемането на Плана за 2020 г. Отбеляза, че работната група е свършила отлична работа и с изготвянето на значителен SWOT анализ, който отчита и положителните страни, и негативите в развитието на пазара на труда, както и възможностите за решения. Необходимо е да се засилят финансовите възможности за увеличаване на дигиталните компетентности, тъй като това е бъдещето. Държи се на Препоръката за увеличаване на компетенциите, както и да се наблегне на валидирането на знанията на заети лица в предприятията. Важно е да се обърне внимание отново на идеята за т. нар. Секторни фондове в предприятията, които да се подкрепят от колективното трудово договаряне и целят повишаване на компетенциите на работниците с подкрепата съвместно на работодател и държава.

Г-жа Найденова коментира и проекта на новата Национална програма "Предоставяне на грижи в домашна среда". КНСБ подкрепя Програмата, но отбелязва и големия финансов ресурс – 16 млн. лв. При направена справка за финансирането на програми и мерки по Плана, половината от средствата отиват за хората с увреждания, това е положително, но има и други неравностойни и нуждаещи се групи на пазара на труда. Важно е да се наблюдава ефективността на новата програма. Г-жа Найденова припомни предложение на КНСБ от преди години, за ваучери за помощ в домашна среда, които към момента звучат много адекватно. Всеки нуждаещ се да получи ваучер и чрез него да заплаща, и да се отчита пред МТСП за услугата. Необходимо е да се внимава за злоупотреби по отношение на новата програма.

КНСБ определят настоящия План като различен, ефективен и иновативен като правят следните предложения:

1. Настояват да се направи на 6 месеца икономическа оценка и на средствата, които се отделят за един обучаем от ДП БГЦПО. Държавното предприятие да акцентира на продължителните обучения и обучения за трета и втора степен на професионална квалификация. Необходимо е и да се отчита и заетостта на обучените от БГЦПО, както и да се обявяват официално всички обучения.
2. Нерегламентираната заетост е проблем и по проект на КНСБ е установено, че лица на социално подпомагане работят нерегламентирано. КНСБ предлагат да бъдат преразгледани подобни случаи и да се направят стъпки за прекратяване на подобна практика чрез включване в заетост по програми и мерки от Плана на лица на социално подпомагане.
3. Необходимо е по-голяма прецизност към Регионалните програми. Важна е регионализацията на пазара на труда като принципът е да се подпомогнат райони с и по-слабо икономическото развитие, висока безработицата и по-ниска заетост. Необходимо е да бъдат преразгледани и критериите за регионалните програми.

Г-н Лазар Лазаров благодари на г-жа Диана Найденова за изказаното мнение във връзка с новата Национална програма за грижи в домашна среда и дадените предложения по проекта на НПДЗ 2020 г. Той внесе уточнение, че има ясни критерии кои лица имат право да предоставят социални услуги в домашна среда и подчерта, че е важен партньорския подход при съвместната работа на МТСП и социалните партньори. Г-н Лазаров цитира текста на Закона за личната помощ в частта на механизма, регламентиращ правото на лицата да ползват социални услуги в домашна среда през 2020 г. Това са лица с над 90 % вид и степен на увреждане с чужда помощ, като потенциалният обхват на тези лица е над 86 хил. души. Към настоящия момент над 27 хил. лица са оценени по Закона за личната помощ и имат право на такава подкрепа. Отчетните данни показват, че средствата за изпълнение на НПДЗ 2019 г. са усвоени изцяло. През 2020 г. ще бъдат предприети

необходимите стъпки за ефективно усвояване на предвидените средства за активна политика.

Г-н Лазар Лазаров направи предложение във връзка с изказаното мнение от г-жа Найденова за необходимостта от по-висок контрол на лицата на социално подпомагане, полагащи нерегламентиран труд в „сивата“ икономика. При наличието на конкретни сигнали за такива случаи на нерегламентирана заетост, да се подават сигнали в съответните институции, които ще направят проверка. Според данни на административната статистика на АСП, лицата имащи право на социално подпомагане общо в страната са около 30 хил. От тях само около 5 хил. биха могли да се включат в заетост в съответствие със здравословното им състояние.

Г-жа Елка Димитрова внесе уточнение във връзка с финансирането на регионалните програми. Разпределението на средствата за тези програми по области се извършва по Методика съгласно чл. 25, ал. 3 от ППЗНЗ. Основните показатели, включени в Методиката са равнище на безработица и брой регистрирани безработни лица за всяка една област, средно за 9-те месеца на годината, предхождаща изпълнението на съответното НПДЗ. В област Благоевград има голям брой безработни лица (300 хил. регистрирани безработни лица), което определя и най-високата субсидия за изпълнението на Регионалната програма на областта. Във връзка с поставения въпрос за предвидените обучения в ДП БГЦПО – в двугодишния план за обучение на ДП БГЦПО фокусът е поставен върху обученията с по-голяма продължителност. На база на изготвената оценка на ефекта от активната политика на пазара на труда през 2019г., нетната оценка на обученията, провеждани в ДП БГЦПО е над 30 % и над 60 % от обучените лица са включени в заетост.

Г-жа Мария Петрова изказа подкрепата на ССИ за приемането на проекта на НПДЗ 2020 г. Според тях, плана е добре балансиран откъм бюджет и предлагани мерки и надгражда постигнатите резултати през миналата година.

Г-н Лазар Лазаров направи коментар, че през следващия програмен период на ОП „Развитие на човешките ресурси“ е предвиден голям финансов ресурс, включително и за развитие на дигиталните умения, застъпени като акцент и в проекта на НПДЗ 2020 г.

Г-жа Петя Запрянова сподели положителната оценка на АИКБ за разработения проект на НПДЗ 2020 г., но също така подкрепи г-жа Найденова във връзка с ефективността на Регионалните програми за заетост и провеждането на обучения в ДП БГЦПО.

Г-н Лазар Лазаров пое ангажимент преди да се обяви процедурата за набиране на проекти за обучение и заетост за 2021 г., да се направи среща със социалните партньори, на която да бъдат обсъдени несъответствията.

Г-н Лазаров предложи за гласуване приемането на проекта на НПДЗ 2020 г. (предвидено в т. 1 на дневния ред) и одобряването на Национална програма „Предоставяне на грижи в домашна среда“ (предвидено в т. 2 от дневния ред).

След проведеното гласуване, НСНЗ прие следните решения:

НСНЗ подкрепя Националния план за действие по заетостта през 2020 г. и предлага проектът да бъде приет от Националния съвет за тристранно сътрудничество в оперативен порядък.

НСНЗ одобрява Национална програма „Предоставяне на грижи в домашна среда“ и предлага програмата да бъде утвърдена със заповед на министъра на труда и социалната политика.

Г-н Лазаров благодари на членовете на НСНЗ за участието и закри заседанието.

По време на заседанието бяха взети следните решения:

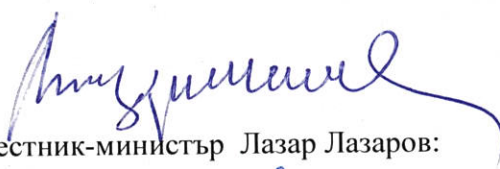
По първа точка от дневния ред

НСНЗ подкрепя Националния план за действие по заетостта през 2020 г. и предлага проектът да бъде приет от Националния съвет за тристранно сътрудничество в оперативен порядък.

По втора точка от дневния ред

НСНЗ одобрява Национална програма „Предоставяне на грижи в домашна среда“ и предлага програмата да бъде утвърдена със заповед на министъра на труда и социалната политика.

Председател:

Заместник-министър Лазар Лазаров:

Заместник – председател:

Любка Георгиева, КТ „Подкрепа“

Изготвил:

Вилислава Станчева